

ADVIES 49-2005: Ontwerp van koninklijk besluit betreffende de hygiëne van levensmiddelen van dierlijke oorsprong (dossier Sci Com 2005/61).

Het Wetenschappelijk Comité van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, Overwegende de besprekingen die werden gevoerd tijdens de vergadering van de werkgroep ad hoc op 17 oktober 2005 en tijdens de plenaire zitting van 4 november 2005; geeft het volgende advies :

1. INLEIDING

Het ontwerp van koninklijk besluit betreffende de hygiëne van levensmiddelen van dierlijke oorsprong, dat ter goedkeuring voorligt, is een aanvulling op Verordening (EG) nr. 853/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 houdende vaststelling van specifieke hygiënevoorschriften voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong. Net als deze Verordening, is het ontwerp koninklijk besluit vanaf 1 januari 2006 van toepassing.

Op grond van de rangorde van de normen en van het subsidiariteitsbeginsel beoogt dit ontwerp koninklijk besluit de Belgische reglementering in overeenstemming te brengen met de hierboven vermelde Verordening, enerzijds door er de overbodige en/of met de Verordening tegenstrijdige bepalingen uit te halen en anderzijds door inhoud te geven aan een aantal bepalingen van de Verordening die door de lidstaten zelf mogen worden ingevuld.

2. OPMERKINGEN

Het Wetenschappelijk Comité herinnert eraan dat dit ontwerp koninklijk besluit zich beperkt tot hygiëneaspecten m.b.t. levensmiddelen van dierlijke oorsprong en slechts een aantal van de in de Verordening opgenomen afwijkingen overneemt. Het Wetenschappelijk Comité heeft zich dus in samenhang met dit dossier alleen uitgesproken over het voorliggend ontwerp koninklijk besluit.

Het Wetenschappelijk Comité heeft niet nagegaan of alle koninklijke en ministeriële besluiten die bij dit ontwerp koninklijk besluit worden ingetrokken wel vervangen werden door nieuwe artikelen in dit besluit of in Verordening (EG) nr. 853/2004. Dit besluit wordt dus in dat opzicht als volledig verondersteld.

Wel wordt opgemerkt dat de bacteriologische bemonstering van karkassen, wat een verplichting is voor de slachthuizen, staat beschreven in het koninklijk besluit van 4 juli 1996 betreffende de algemene en bijzondere exploitatievoorwaarden van de slachthuizen en andere inrichtingen. In Art.54 14° van voorliggend ontwerp wordt dit koninklijk besluit echter geschrapt. De modaliteiten van bemonstering komen slechts in beperkte mate aan bod in de Europese ontwerp Verordening m.b.t. microbiologische criteria voor levensmiddelen. Het Wetenschappelijk Comité meent dat de modaliteiten beschreven in het koninklijk besluit van 4 juli 1996 moeten worden overgenomen in voorliggend ontwerp besluit (of in een andere reglementaire tekst).

Het Wetenschappelijk Comité meent dat de structuur en daardoor ook de inhoud van het ontwerp koninklijk besluit niet altijd even duidelijk is (bv. Art.10), en dat het wenselijk zou zijn om uniformiteit te brengen in het ontwerp koninklijk besluit m.b.t. :

- de wijze van onderverdeling (bv. in Bijlage I is er een onderverdeling in hoofdstukken, waar dit niet zo is in bv. Bijlage IV),
- de wijze van uitwerking (bv. de hygiënevoorschriften worden voor bepaalde levensmiddelen uitgewerkt in het ontwerp koninklijk besluit en voor andere levensmiddelen in bijlage, idem voor het begrip "kleine hoeveelheden")
- de wijze waarop naar een Verordening verwezen wordt (bv. "...verordening (EG) Nr. 852/2004 van 29 april 2004..." in Art. 4 en "...Verordening (EG) Nr. 852 van 29 april 2004..." in Art.7)

- formulering (bv. “moet deze laatste voldoen aan deel A van bijlage I...” in Art.5. en “moet deze laatste voldoen aan de voorschriften van toepassing op primaire productie vermeld in bijlage I...” in Art.7.), en
- terminologie t.o.v. de in de Verordeningen gebruikte terminologie (zie ‘Bijzondere opmerkingen’).

2.1. Bijzondere opmerkingen : artikelen

Art.8. & Art.9.

Het Wetenschappelijk Comité stelt zich de vraag waarom naast de visserijproducten, levende tweekleppige dieren en *pectinidae* in het ontwerp van koninklijk besluit apart behandeld worden, en meent dat alle omschrijvingen beter in de bijlage behandeld worden.

Art.10.

Het Wetenschappelijk Comité raadt aan om dit artikel te herformuleren zodat het duidelijk is dat §1. betrekking heeft op de basisvoorwaarden aan dewelke voldaan moeten worden, §2. de voorwaarden weergeeft m.b.t. de verkoop op het eigen bedrijf, en §3. de bijkomende voorwaarden m.b.t. verkoop op de markt. (Een suggestie voor de herformulering zou bv. voor §3. kunnen zijn “...mogen *bovendien* op de markt worden verkocht...”.)

Art.10. §1. 2°

Deze passage zou zowel in de Nederlandstalige als in de Franstalige versie beter geformuleerd moeten worden. Vervang eveneens het woord ‘gemorst’. (Een suggestie voor de formulering is: “om elke contaminatie vanaf de maaginhoud te vermijden”.)

Art.11.

Het Wetenschappelijk Comité meent dat het evident is dat de producent van pluimvee en lagomorfen moet beschikken over een door het FAVV verleende erkenning als slachthuis voor pluimvee en/of lagomorfen indien de producent de karkassen van deze op zijn bedrijf geslachte dieren rechtstreeks levert aan een plaatselijke detailhandel die het vlees rechtstreeks verkoopt als vers vlees aan de eindverbruiker. Indien dit expliciet aan bod zou moeten komen voor kleine hoeveelheden, zou dit beter kunnen aangegeven worden.

Art.12. 2°

Herhaal dat het hier om de eigen jachtbuit gaat. Het Wetenschappelijk Comité is van mening dat het aantal van 10 stuks klein vrij wild per jachtbuit vrij arbitrair gekozen lijkt.

Art.12. 3°

Verander “trichinegevoelige soorten” in “everzwijnen en andere trichinegevoelige diersoorten”.

Art.12. 8°

De uitdrukking “binnen een redelijke tijd” laat volgens het Wetenschappelijk Comité teveel ruimte voor verschillende interpretaties.

Art.13. §1.

Vervang in dit artikel en op andere plaatsten in de Nederlandstalige ontwerp tekst “wildverwerkingsinrichting” door “wildbewerkingsinrichting”.

Art.14.

Het begrip “marginale, plaatselijke en beperkte activiteit” wordt in Bijlage 3 gedefinieerd, maar alleen voor bakkers. Aangezien dit vrij gedetailleerd lijkt voor een koninklijk besluit, is het Wetenschappelijk Comité van mening dat men hier beter zou stellen dat de

uitzonderingen door de Minister bepaald worden i.p.v. de groep bakkers uit te werken in Bijlage III (zie ook de opmerkingen bij Bijlage III) .

Art.22.

De terminologie ‘opnieuw bijeengebracht’ komt onduidelijk over.

Art.22. 2°

Het Wetenschappelijk Comité wijst erop dat bij het gebruik van één lokaal voor het herverpakken, de verzending en de ontvangst van de producten er zich problemen kunnen voordoen op het vlak van de te respecteren temperatuur. In Verordening (EG) nr. 852/2004 staat wel dat als algemene regel de koudeketen niet verbroken mag worden.

Art.24. §1.3° en §3

In overeenstemming met Verordening (EG) nr. 854/2004 moet in de Nederlandstalige versie “gortig vlees” vervangen worden door “met cysticercus geïnfesteerd vlees”. In de Franstalige tekst dient “viandes ladres” vervangen te worden door “viandes infestées par des cysticercues”.

Art.24. §2.

Het Wetenschappelijk Comité herinnert eraan dat ultraviolette stralen weinig effect hebben naar voedselveiligheid toe en eerder een nefast effect hebben voor wat de voedselkwaliteit betreft.

Art.26.

De inhoud van dit artikel wordt eveneens in Verordening (EG) nr. 853/2004 bepaald. Dit artikel is echter ongelukkig geformuleerd aangezien de hulp bij de identificatiecontrole van de dieren een taak is van het slachthuis.

Art.30.

In dit artikel en op andere plaatsen in de ontwerptekst moet “menselijke voeding” vervangen worden door “menselijke consumptie”. De woorden “of schadelijk worden verklaard” moeten geschrapt worden om in overeenstemming te zijn met Verordening (EG) nr. 853/2004.

Art.31. §1.

In de Franstalige tekst dient “ébouillanter” vervangen te worden door “échauder”.

Art.31. §2.

Volgens Verordening (EG) nr. 853/2004 mogen de kauwspieren niet in het slachthuis verwijderd worden.

Art.31. §3. 3° lid

Het Wetenschappelijk Comité stelt zich de vraag of deze passage wel nodig is aangezien lammeren en jonge geiten van minder dan 15 kg in België zeer weinig geslacht worden.

Art.44.

Hier kan een gelijkaardige opmerking gemaakt worden als bij Art.22. 2°.

Art.45.

Conform met Verordening (EG) nr. 853/2004 zou in dit artikel en op andere plaatsten in de Franstalige ontwerptekst “produits à base de viande” geschreven moeten worden i.p.v. “produits à base de viandes”.

Art.45. 3°

Volgens het Wetenschappelijk Comité zou “naakte producten” in “Hoofdstuk II. *Definities*” omschreven moeten worden of in de NL versie vervangen moeten worden door “onverpakt vlees” om in overeenstemming te zijn met Verordening (EG) nr. 853/2004.

Art.48.

Het Wetenschappelijk Comité stelt volgende formulering voor: “...moet op het etiket voor rauwe melk bestemd voor rechtstreekse menselijke consumptie de vermelding ‘koken voor gebruik’ duidelijk worden vermeld”. In de Franstalige ontwerptekst moet “cuire” gepreciseerd en aldus vervangen worden door “porter à ébullition”.

Art.49.

Het Wetenschappelijk Comité is van mening dat de vermelding van de kooktijden van eenden- en ganzeneieren wanneer ze rechtstreeks in de handel gebracht worden, achterhaald is, waardoor dit artikel verwijderd mag worden.

Art.51.

Op verschillende plaatsen in de ontwerptekst worden de vereisten m.b.t. voorzieningen voor het wassen van de handen vermeld. Het Wetenschappelijk Comité stelt voor om deze vereisten (en eventueel andere vereisten die voor de verschillende producten herhaald worden) voor alle bedrijven voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong éénmalig te vermelden in een bijlage (bv. in Bijlage IV).

Art.52. & Art.53.

Het Wetenschappelijk Comité merkt op dat aangezien gelatine gedenatureerd collageen is, deze twee producten gezamenlijk behandeld zouden mogen worden (echter, in Verordening (EG) nr. 853/2004 worden collageen en gelatine eveneens afzonderlijk besproken).

2.2. Bijzondere opmerkingen : bijlagen**Bijlage I. Hoofdstuk I. Afdeling 1.**

Aangezien er onder Afdelingen 1 en 2 geen punt 2 is, is een onderverdeling met punt 1 overbodig. Een gelijkaardige opmerking kan gemaakt worden m.b.t. Hoofdstuk I. Bovendien zou in de Franstalige versie “100 kg par arrivage capturés en mer..” moeten vervangen worden door “100 kg par arrivage *de produits de la pêche* capturés en mer..”.

Bijlage I. Hoofdstuk I. Afdeling 2. punt 5

Om in overeenstemming te zijn met de Nederlandstalige versie, zou in de Franstalige versie het woord ‘sécurité’ toegevoegd moeten worden: “qui ne portent pas atteinte à la *sécurité* de la chaîne alimentaire”.

Bijlage III.

Met betrekking tot de definitie van de termen, stelt het Wetenschappelijk Comité zich vragen bij: 1° de maximale hoeveelheid van gemiddeld 80 kg per week, wat veel lijkt voor een marginale activiteit, en

2° een straal van 80 km lijkt arbitrair gekozen voor een plaatselijke activiteit; “een straal van 80 km” zou vervangen moeten worden door “gemeenten en aangrenzende gemeenten” (zie subsidiariteitstabel en Art.10.§3.5°).

In 3° zou een “beperkte activiteit” benadrukt moeten worden door “slechts” toe te voegen aan “de verkoop van een bakker...*slechts* aan andere bakkers” (in de Franstalige versie: “le boulanger ... *ne vend et ne livre qu’ à des autres boulangers*”).

Bijlage V.

Het woord “waren” zou in de Nederlandstalige versie vervangen moeten worden door “levensmiddelen”.

Bijlage V. II. punt 1

In de Franstalige versie kan men beter “saumurage” gebruiken i.p.v. “saumure” gezien het hier een behandeling betreft en gezien ook de Nederlandstalige versie.

Bijlage V. II. punt 2

Het Wetenschappelijk Comité meent dat “motoren met fossiele brandstof” uitgebreid zou moeten worden naar “motoren met brandstoffen die uitlaatgassen produceren”, welke alleen toegelaten mogen worden als de gassen rechtstreeks afgevoerd kunnen worden.

Bijlage VI. I. punt 1

Deze paragraaf moet herschreven worden zodat huiden, horens, klauwen, hoeven en varkenshaar steeds in lekvrije containers gestockeerd moeten worden, onafhankelijk van het tijdstip van ophaling. Indien deze producten niet op de dag van het slachten zelf uit het slachthuis verwijderd worden, dient het slachthuis te beschikken over een voldoende groot lokaal.

Bijlage VI. I. punt 2

In de Nederlandstalige versie mag het woord “vrieslokalen” geschrapt worden, aangezien niet elk slachthuis een vrieslokaal heeft. Bovendien betreft het hier in de Franstalige versie enkel “des locaux frigorifiques”.

Bijlage VI. III. punt 5

Uit praktische overwegingen (en aangezien varkens ook gemerkt worden op de flanken met een kloppnummer), kan in deze paragraaf de aanwezigheid van het identificatieoormerk tot minstens het beëindigen van de keuring beperkt worden tot runderen (i.p.v. voor “als landbouwhuisdieren gehouden hoefdieren”).

Bijlage VII. I. punt 5

Idem als de opmerking bij bijlage VI. I. punt 2.

Bijlage VII. III. punt 1

Een herformulering van de eerste zin is wenselijk opdat deze duidelijker zou zijn.

Bijlage VII. III. punt 3

De bepalingen m.b.t. het uitstellen van het openen van de lichaamsholten en het verwijderen van de ingewanden voor maximum twee weken na het slachten voor klein vrij wild, moet naar Bijlage VIII verplaatst worden, en “gekweekt vederwild” dient geherformuleerd te worden. (Opmerking: Wetenschappelijk gezien, kunnen best alle organen verwijderd worden, met uitzondering van nieren en lever.)

3. CONCLUSIES

Het Wetenschappelijk Comité gaat akkoord met de inhoud van het ontwerp koninklijk besluit, rekening houdende met de hierboven verwoorde opmerkingen.

Namens het Wetenschappelijk Comité,
De Voorzitter,
Prof. Dr. Ir. A. Huyghebaert
Brussel, 4 november 2005.